

др Даница ПЕТРОВИЋ
музиколог
научни саветник

Даница Петровић (Београд, 1945), основно, средње и високо образовање стекла је у Београду, где је матурирала на математичком смеру гимназије „Свети Сава“ и на теоретском и клавирском одсеку (класа проф. Мирослава Лили Петровић) средње музичке школе „Јосип Славенски“. На Музичкој академији – данас Факултету музичке уметности – дипломирала је на одсеку за музикологију са радом „Сведочанства о путовањима по Балканском полуострву од XV до XVIII века као извори за историју српске музике“ (ментор проф. Стана Ђурић-Клајн, 1970) и апсолвирала на одсеку за етномузикологију. Исте године изабрана је за приправника Музиколошког института, у којем је прошла сва научна звања до научног саветника (1995). Последипломско усавршавање делом је провела у Оксфорду (1971), где је имала консултације са проф. Егоном Велесом и у Немачкој где је била на курсевима Ивана фон Гарднера (Минхен) и Мауруса Фафа (Бојрон). Докторску тезу, *Осмогласник у музичкој традицији Јужних Словена*, одбранила је на Одсеку за музикологију Филозофског факултета у Љубљани (1980), пред комисијом у којој су били академици Драготин Цветко (ментор), Димитрије Богдановић и Димитрије Стефановић (коментор), проф. др Милош Велимировић (САД) и проф. др Јоже Сивец (Љубљана). Теза, рађена на основу хиландарских неумских рукописа, објављена је као двотомно издање Музиколошког института 1982. Учествовала је на многобројним националним и међународним научним скуповима у земљи (САНУ, ЈАЗУ, ЦАНУ, МАНУ, Матица српска) и у иностранству (Велика Британија, Данска, Немачка, Холандија, Француска, Италија, Пољска, Аустрија, Мађарска, Румунија, Бугарска, Грчка, Финска, Русија, САД).¹ До сада је објавила око двеста педесет радова на српском, енглеском, немачком, француском, руском, бугарском и мађарском језику.

Редиговала је и приредила за штампу са поговором (на енглеском и немачком) три књиге црквеног појања Корнелија Станковића (1993), два појачка зборника Ненада Барачког (1995, 2000) и појачки зборник Тихомира Остојића (у штампи). За Сабрана дела Стевана Ст. Мокрањца приредила је критичко издање Мокрањчевих записа српског црквеног појања у три књиге (1996, 1998). Ова издања садрже аналитичке студије, критичке напомене, текстове песама и индексе на црквенословенском језику, као и преводе текстова на српски и енглески. Књига *Хиландарски ктитори у православном појању*, на српском и енглеском језику, употпуњена снимцима песама на CD-у, награђена је годишњом наградом за науку Вукове задужбине (1999). Поводом 150-годишњице Првог београдског певачког друштва приредила је изложбу у Галерији САНУ и објавила књигу уз сарадњу двоје млађих сарадника (2004). Покретач је и главни уредник сабраних дела Корнелија Станковића. До сада су објављена два тома световне музике (клавирска музика, песме за глас и клавир, мушки и мешовити хорови), а у току је рад на припреми пет томова црквене музике. Писала је текстове за различита домаћа

¹ Данас бисмо овом списку додали и Хрватску, Македонију, Црну Гору, с обзиром на скупове у ЈАЗУ, МАНУ, ЦАНУ.

и инострана лексикографска издања: *Лексикон југословенске музике* (Загреб 1984), *Лексикон српског средњег века*, *Енциклопедија православља*, *Српски биографски речник*, *Grove Dictionary of Music and Musicians*, *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, *Österreichische Musik Lexikon*, *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815–1950*, *Православная Энциклопедия*. За активну сарадњу на руској православној енциклопедији примила је Грамату Руског патријарха Алексеја II јануара 2008.

Учествовала је у организовању више научних скупова и у припремању зборника радова са скупова у САНУ и Матици српској. Била је директор и селектор међународног Фестивала духовне музике у Новом Саду (1992, 1995). Организовала је и водила преко тридесет школа црквеног појања „Корнелију у спомен“ у Сремским Карловцима, манастиру Јошаница, у Сентандреји и Будимпешти (Мађарска). Један је од оснивача, а три деценије је била и активан члан Студијског хора Музиколошког института. Одржала је велики број популарних предавања у земљи и иностранству, говорила у многобројним радио емисијама у земљи и иностранству, снимила неколико ТВ емисија и серију (четири наставка) о развоју српске црквене музике.

Основу научног рада Д. Петровић чини проучавање ћирилских неумских рукописа 15-19. века и архивске грађе везане за историју српске музике (Архиви САНУ у Сремским Карловцима и Београду, затим у Новом Саду, Задру, Трсту, Загребу, Љубљани, Варшави). Теме су везане за византијске основе српске црквене музике, поствизантијске грчко-српске и руско-српске културне везе у 18. веку, традиционално српско народно црквено појање и везе српске музике са европском музиком у 19. веку. Ова истраживања омогућила су праћење континуитета српске духовне музике од средњег века до данас.

Члан је Међународног друштва (International Society of Orthodox Church Music) за православну црквену музику у Јоенсуу (Финска), Америчког друштва за византијску музику и химнологију (American Society of Byzantine Music and Hymnology), као и групе Cantus Planus у оквиру Међународног музиколошког друштва.

Руководила је основним пројектима Института које финансира Министарство за науку Републике Србије: *Музиколошка и етномузиколошка истраживања* (1996-2000), *Традиционално и ново у српској музици* (2001-2005), *Музика на раскрићу - европски и балкански оквири српске музике* (2006-2010). У Матици српској је водила научни пројекат *Црквена музика у прошлом и нашем времену* (1990-1995), а у току је пројекат *Фундаментална истраживања српске музике - Музика у српској штампи 19. века*.

Била је секретар Одбора за историју српске музике САНУ, члан Управног одбора Архива САНУ у Сремским Карловцима, Управног одбора Матице српске и Вукове задужбине, члан и председник Савета БЕМУС-а. Заменик је главног и одговорног уредника *Зборника Матице српске за сценске уметности и музику* и члан два одељења Матице. Уредник је за музику *Српског биографског речника* и члан редакције за музику *Српске енциклопедије*. Од 1993. предаје историју националне музике на основним и последипломским студијама на Академији уметности у Новом Саду и организовала је предмет Историја црквене музике на Одсеку за црквену музику Музичке академије у Источном Сарајеву, где је и консултант за последипломске студије. Од јануара 2001. директор је Музиколошког института САНУ.